

2022

ROČNÍ ZPRÁVA O HODNOCENÍ VÝKONU REGIONÁLNÍCH FUNKCÍ KNIHOVEN VE ZLÍNSKÉM KRAJI

Foto na obálce: děti v Obecní knihovně Horní Lideč

Obsah:

1. Úvod
2. Zajištění výkonu regionálních funkcí v jednotlivých regionech
3. Výkon regionálních funkcí na krajské úrovni zajištěný krajskou knihovnou
4. Hodnocení ekonomických ukazatelů
5. Celkové zhodnocení

Přílohy:

Statistický výkaz výkonu regionálních funkcí – Sumář za Zlínský kraj (krajská a pověřené knihovny)

Vyúčtování finančních prostředků na výkon regionálních funkcí – Sumář za Zlínský kraj

Kopie Statistického výkazu výkonu regionálních funkcí – Knihovna Kroměřížska, Kroměříž

Kopie Statistického výkazu výkonu regionálních funkcí – KBBB, Uherské Hradiště

Kopie Statistického výkazu výkonu regionálních funkcí – MVK, Vsetín

Statistický výkaz výkonu regionálních funkcí – KKFBZ, Zlín

Úvod

Tato zpráva je zpracována v souladu s Metodickým pokynem Ministerstva kultury ČR k zajištění výkonu regionálních funkcí knihoven a jejich koordinaci na území ČR. Údaje v ní jsou převzaty ze zpráv a výkazů o výkonu regionálních funkcí v roce 2022 krajské a pověřených knihoven Zlínského kraje. Zajištění výkonu regionálních funkcí se řídí Zásadami zajištění regionálních funkcí knihoven ve Zlínském kraji.

V roce 2022 zajišťovaly výkon regionálních funkcí (dále) ve Zlínském kraji tři knihovny pověřené výkonem RF a krajská knihovna s celkovým počtem pracovních úvazků 17,2. Krajská knihovna Františka Bartoše ve Zlíně, příspěvková organizace (KKFBZ), plnila a koordinovala výkon RF pro 383 knihoven ve Zlínském kraji tak, jak jsou definovány v § 11 odst. 4 knihovního zákona č. 257/2001 Sb. Pro okres Zlín vykonávala RF KKFBZ. Tak jako v minulých letech pověřila KKFBZ výkonem RF pro základní knihovny:

- pro okres Kroměříž Knihovnu Kroměřížska – příspěvkovou organizaci (KK),
- pro okres Uherské Hradiště Knihovnu Bedřicha Beneše Buchlovana, příspěvkovou organizaci (KBBB),
- pro okres Vsetín Masarykovu veřejnou knihovnu Vsetín (MVK).

Krajská knihovna je spolu s pověřenými knihovnami garantem plnění cílů RF v kraji, jimiž jsou koordinace odborných knihovnických činností a cílená dělba práce, zachování a rozvíjení vazeb mezi knihovnami v jednotlivých okresech i v rámci celého Zlínského kraje, vzájemné sdílení informačních zdrojů a služeb, udržení odborného standardu služeb a zajištění jejich dostupnosti, garance průběžné aktualizace knihovního fondu veřejných knihoven regionu, účelné využití vložených veřejných finančních prostředků a zajištění kvalifikačního růstu pracovníků knihoven (jejich celoživotní vzdělávání).

Výkon regionálních knihovnických služeb byl v roce 2022 zaměřen na naplňování cílů Koncepce rozvoje regionálních funkcí knihoven ve Zlínském kraji na období 2018–2022.

Krajská a pověřené knihovny zajišťovaly pro obsluhované knihovny Zlínského kraje tyto regionální funkce: nákup, zpracování, distribuci výměnných souborů, metodickou a konzultační činnost, pomoc při zavádění nových informačních technologií, vzdělávání knihovníků, statistiku, zpracování knihovních fondů zakoupených z prostředků obcí.

KKFBZ přímo vykonávala metodickou a konzultační činnost, vzdělávání knihovníků, porady, statistiku a další nezbytné činnosti napomáhající rozvoji veřejných knihovnických a informačních služeb ve Zlínském kraji.

Ve čtyřech okresech Zlínského kraje byl zajištěn výkon RF také spoluprací s provozovateli profesionálních knihoven. Ve smlouvách uzavřených s provozovateli profesionálních knihoven jsou vymezeny vybrané regionální funkce, které zajišťují jimi zřizované knihovny na základě objednávky knihovnických služeb pro neprofesionální knihovny. Jednalo se o tyto vybrané regionální funkce: zpracování statistiky, metodická a konzultační činnost, nákup knihovních fondů z prostředků obcí a v okresech Kroměříž a Zlín i zpracování knihovních fondů zakoupených z prostředků obcí, pomoc při aktualizaci a revizi knihovních fondů, případně retrospektivní zápis knihovních fondů neprofesionálních knihoven do elektronických databází a pomoc při tvorbě nebo aktualizaci webové stránky knihovny.

Zajištění výkonu regionálních funkcí v jednotlivých regionech

Okres Kroměříž

V okrese Kroměříž zajišťovala a koordinovala výkon RF pro 106 zaregistrovaných základních knihoven a poboček těchto knihoven Knihovna Kroměřížska. Na poskytování regionálních služeb v regionu se podílely také tyto profesionální knihovny: **Městská knihovna v Bystřici pod Hostýnem** (obsluhuje 11 knihoven), **Městská knihovna Holešov** (obsluhuje 17 knihoven) a **Městská knihovna Morkovice** (obsluhuje 9 knihoven). Poskytování knihovnických a informačních služeb v rámci RF pro neprofesionální knihovny středisek Chropyně, Kroměříž, Kvasice, Koryčany a Zdounky zajišťovala **Knihovna Kroměřížska** (69 knihoven, z toho 41 neprofesionálních).

V roce 2022 byla pro veřejnost uzavřena Obecní knihovna Kostelany. Knihovně nebyly poskytnuty žádné regionální služby v rámci programu regionálních funkcí knihoven. Od 1. 1. 2022 byla pro veřejnost uzavřena pobočka Místní knihovny v Litenčicích – pobočka Strabenice. V pobočce byla provedena revize, odpis a převedení části knihovního fondu do knihovny v Litenčicích.

Výkonem RF Knihovna Kroměřížska podporovala činnost registrovaných knihoven v okrese, pomáhala zajistit kvalitu knihovnických služeb a zajistit dostupnost veřejných knihovnických a informačních služeb občanům kroměřížského okresu, zajišťovala informovanost knihovníků i zřizovatelů knihoven v oboru knihovnické práce.

V rámci dotačního programu **VISK 3** získaly pro rok 2022 dotaci tyto knihovny: Městská knihovna Holešov – Bibliobox pro čtenáře, Městská knihovna v Morkovicích – Obnova technického vybavení knihovny, Městská knihovna Koryčany – Zahájení plného využití možností AKS i na pobočkách, Městská knihovna Koryčany – Vytvoření makerspace u nás knihovně, Městská knihovna v Hulíně – Virtuální realita jako nástroj moderního vzdělávání v knihovně a Rozvoj digitálního vzdělávání a programátorství u návštěvníků knihovny.

Mnozí provozovatelé knihoven provedli rekonstrukce prostor, úpravy interiéru nebo nákup nového vybavení knihoven. **Do nových prostor byly přestěhovány** a novým nábytkem vybaveny knihovny Němčice a Žalkovice. Knihovna v Kurovicích byla vymalována, byla zde provedena výměna oken, podlahy i nábytkového vybavení. Výměna oken proběhla také v knihovně ve Skačticích.

Regionální pracoviště Knihovny Kroměřížska buduje Souborný katalog pro veřejné knihovny okresu Kroměříž. Celkem je proveden retrospektivní zápis celého knihovního fondu do systému Tritius v 43 neprofesionálních knihovnách. Online katalogy 42 knihoven jsou dostupné z webové stránky Knihovny Kroměřížska a ze stránek konkrétních knihoven nebo obcí. Od roku 2020 byl jedné neprofesionální knihovně zrušen přístup do webového katalogu na internetu.

Sedm profesionálních knihoven okresu Kroměříž pracuje v **AKS Tritius** a dvě (Kvasice, Zdounky) v AKS Clavius. Systém Tritius REKS – výpůjční modul – využívá šest obecních knihoven: Kyselovice, Martinice, Nítkovice, Rusava, Rymice a Zborovice.

67 neprofesionálních knihoven má vytvořeny **webové stránky**. Z toho 7 knihoven využívá domény svého provozovatele. Stránku na sociálních sítích mají kromě pověřené knihovny také knihovny v Bystřici pod Hostýnem, Holešově, Hulíně, Koryčanech, Morkovicích a obecní knihovny obcí Komárno, Kyselovice, Jankovice, Martinice, Rymice, Troubky, Uhřice a Žeranovice. Mnoho knihoven využívá k propagaci na Facebooku stránku svého zřizovatele (např. Bělov).

Titul Knihovna roku 2022 Zlínského kraje byl udělen **Místní knihovně v Nítkovicích**. Ocenění Knihovník Zlínského kraje obdržela knihovnice **Ing. Veronika Koudelníčková** z Obecní knihovny v Kyselovicích.

Další informace o knihovnách regionu jsou uvedeny na stránce knihkm.cz/regionalni-oddeleni.html.

Okres Uherské Hradiště

V okrese Uherské Hradiště pracovalo 85 obsluhovaných knihoven a jejich poboček. V roce 2022 se na zajišťování výkonu regionálních služeb podílely vedle **Knihovny Bedřicha Beneše Buchlovana** knihovny **Městská knihovna Bojkovice** (šest knihoven – Hostětín, Komňa, Nezdenice, Pitín, Rudice, Záhorovice), a **Místní knihovna Ostrožská Nová Ves** (Ostrožská Lhota). Hlavní část spolupráce s knihovnami spočívala v pomoci při revizích knihovního fondu, aktualizaci, pomoci při nákupu a zpracování knih, při vyřazování a při automatizaci knihovních procesů. U nákupů knih pro obce jsou uplatňovány rabaty, které knihovna dostávala od svých dodavatelů. Revize probíhaly podle místních podmínek a na základě pětiletého plánu revizí. Aktualizace jsou prováděny především v knihovnách, u kterých je naplánovaná revize KF v daném roce nebo v roce následujícím. Obsáhlejší aktualizace pak proběhla v knihovně Horní Němčí z důvodu modernizace prostor knihovny. Více bylo vyřazováno v knihovně Nedachlebice z důvodu nevyhovujícího stavu knih a v Pašovicích z prostorových důvodů.

V dotačním programu MK ČR VISK 3 pro rok 2022 bylo celkem úspěšných osm knihoven, většina z nich žádala o nové technické vybavení. Knihovny v Babicích a Kunovicích požadovaly poskytnutí dotace na nový knihovní systém. Oddělení regionálních služeb jim poskytlo pomoc ohledně čerpání dotace a pořízení technického vybavení.

Úpravy a modernizace interiéru proběhly v knihovně ve Stříbrnicích, kde došlo k rozšíření prostoru knihovny, k položení nové podlahové krytiny, ke snížení stropů, k výmalbě a částečnému vybavení. Z důvodu celkové rekonstrukce objektu tvrze, musela být do náhradních prostor staré školy přestěhována Městská knihovna Hluk. Některé knihovny byly nově vybaveny nábytkem. Např. do knihovny Babice byl pořízen nový výpůjční pult a sedací nábytek a v knihovně Dolní Němčí proběhla výměna knihovnických regálů.

Neprofesionální knihovny využívají nový knihovní systém **Tritius REKS**, modul katalogizace mají všechny knihovny regionu. Výpůjční protokol Tritius REKS funguje ve 49 neprofesionálních knihovnách a třech profesionálních knihovnách (Babice, Dolní Němčí a Vlčnov). V 1. pololetí roku 2022 probíhala individuální školení k novému systému a pomocí technické podpory se řešila různá nová nastavení, konfigurace a funkčnost systému, což se promítlo také do objemu konzultací.

Všechny knihovny regionu mají webové stránky s odkazem do on-line katalogu. Vzhled stránek se snaží knihovny vylepšovat a aktualizovat. Stále více knihoven využívá k propagaci Facebook (celkem deset profesionálních knihoven a 25 neprofesionálních knihoven).

Ocenění Knihovna Zlínského kraje roku 2022 získala **Místní knihovna Slavkov** a ocenění Knihovník Zlínského kraje roku 2022 obdržela knihovnice **Věra Synčáková** z Knihovny Františka Kožíka Uherský Brod.

Informace k programu RF jsou dostupné na webových stránkách Knihovny Bedřicha Beneše Buchlovana – knihovnabbb.cz/pro-knihovny.

Okres Vsetín

MVK Vsetín ve svém regionu obsluhuje 73 knihoven a v roce 2022 se na zajišťování výkonu regionálních služeb podílely také knihovny: **Obecní knihovna Horní Lideč, Základní knihovna Jablůnka, Městská knihovna Rožnov pod Radhoštěm a Městská knihovna Valašské Meziříčí.**

Cirkulace výměnných souborů proběhla třikrát. Koncem roku byly knihovnám také dodány soubory s CD. Soubory jsou knihovnám zapůjčeny na dobu 12 měsíců.

V dotačním programu **VISK 3** v roce 2022 uspělo celkem 13 projektů. Z dotace bude hrazena obnova a doplnění technického vybavení knihoven těchto měst a obcí: Jablůnka, Valašská Polanka, Valašské Meziříčí, Hošťálková a Lhota u Vsetína. Boxy na vracení knih získaly knihovny v Kelči a v Liptálu, projekt na samoobslužnou knihovnu, knihovnu bez bariér a robohernu byl podpořen ve Vsetíně. Roboty z projektu využijí také v knihovnách v Zubří a v Halenkově. Z VISK 3 bude zahájena automatizace pobočky knihovny obce Lešná – Perná.

Byla vyhodnocena **Soutěž O nejlepší knihovnici/knihovníka okresu Vsetín** za rok 2021. V červnu 2022 na Setkání zřizovatelů a knihovníků okresu Vsetín proběhlo slavnostní vyhlášení vítězů. Ocenění si odnesly knihovnice z Městské knihovny ve Valašském Meziříčí: **Pavla Holmanová a Irena Kročilová**. Obě byly oceněny za vynikající práci v knihovně, rozvoj dětského čtenářství a práci s dětským čtenářem.

Městská knihovna Rožnov pod Radhoštěm byla v průběhu v období stěhování do náhradních prostor Společenského domu uzavřena. Budova knihovny na Bezručově ulici prochází přestavbou a přístavbou. Ve Společenském domě knihovna působí od poloviny dubna 2022.

Do turistického informačního centra MVK Vsetín byla pořízena nová kola, elektrokola a rozkládací venkovní stan, který knihovna využije při venkovních akcích. Byl instalován samoobslužný výdejní box a pořízen návratový venkovní box. V knihovně v Luhu byla instalována klimatizace.

V knihovně ve **Valašském Meziříčí** funguje nově D-klub – pro seniory v digitálním věku, v roce 2022 se zaměřují na udržitelnost (třídění odpadu v knihovně, zelená knihovna, zahrádka v atriu, přístup pro všechny, bezbariérovost). Knihovna v Choryni byla z technických důvodů čtyři měsíce uzavřena. V Kateřinících probíhají práce na výstavbě nové knihovny. Knihovna ve Zděchově byla v listopadu po rekonstrukci otevřena.

V mnoha dalších knihovnách proběhly **rekonstrukce nebo úpravy prostor**, případně dovybavení novým nábytkem a technikou: Jablůnka (vybudováno sociální zázemí pro návštěvníky, pořízena velkoplošná obrazovka), Střítež nad Bečvou (výměna oken), Vidče (nové regály, hrabadlo na leporela), Vigantice (dvě knihobudky v obci), Valašská Bystřice (vybavení dětské herny), Ratiboř (velkoformátová televize), Valašská Polanka (LED obrazovka na zeď), Lhota u Vsetína (dataprojektor, plátno a webkamera na on-line akce) a další.

Svůj profil na **Facebooku** mají téměř všechny profesionální knihovny a neprofesionálních knihovny: Bystřička, Lužná, Huslenky, Hutisko-Solanec, Střítež nad Bečvou, Pozděchov, Valašská Polanka a Vidče.

Základní knihovna Jablůnka získala ocenění Knihovna Zlínského kraje roku 2022. Ocenění Knihovník Zlínského kraje roku 2022 obdržela **Mgr. Jana Vaculíková** z MVK Vsetín.

Informace k programu RF jsou dostupné na webových stránkách MVK – mvk.cz/pro-knihovny.

Okres Zlín

V okrese Zlín pracovalo 116 obsluhovaných knihoven a v roce 2022 se na zajišťování výkonu regionálních služeb podílely vedle **KKFBZ** také městské knihovny v **Brumově-Bylnici, Fryštáku, Luhačovicích, Napajedlích, Otrokovicích, Slavičíně, Slušovicích, Vizovicích, Valašských Kloboukách a Knihovna Štítná nad Vláří**.

Začátkem roku byly uzavřeny nové dodatky ke Smlouvám o poskytování a zajištění regionálních knihovnických služeb v rámci regionálních funkcí. Tyto specifikující rozsah služeb, počet objednaných hodin, hodinovou sazbu a termíny zpracování výkazů.

Metodické návštěvy a konzultace v knihovnách byly zaměřeny mimo jiné na jednání se starosty a zástupci obcí jako zřizovatelů knihoven, statistiky knihovnických činností, evidence a zpracování knihovních fondů zakoupených z finančních prostředků provozovatelů knihoven, revize a aktualizace knihovních fondů, práce s výměnným fondem, vykazování výkonu regionálních funkcí, apod.

O dotaci z **programu MK ČR VISK 3** na zkvalitnění služeb, počítačovou nebo projekční techniku si úspěšně požádaly tyto knihovny a obce: Rokytnice, Vlachova Lhota, Lhota, Brumov-Bylnice, Otrokovice, Napajedla a Valašské Klobouky.

Místní knihovna Zádveřice-Raková – získala dotaci z Programu rozvoje venkova a dotaci z evropských fondů využila Místní knihovna v Petřůvce.

Rekonstrukce prostor knihovny probíhala v knihovnách obcí: Podhradí, Lhota, Šanov (knihovna přestěhována do náhradních prostor), Petřůvka. Veřejná knihovna obce Spytihněv byla otevřena v rekonstruovaných prostorách. V Obecní knihovně Lhota se uskutečnila rekonstrukce a do knihovny byl pořízen nový nábytek. Obec Jestřabí vybudovala novou klubovnu pro děti, kterou má k dispozici i místní knihovna pro své aktivity. Knihovna ve Vysokém Poli byla přestěhována do nových prostor v přízemí obecního úřadu. Knihovna v Jasenné funguje v nově zrekonstruovaných prostorách a byla kompletně vybavena novým nábytkem.

Během roku 2022 byl dokoupen nový nábytek a technika v knihovnách těchto obcí: Bohuslavice nad Vláří, Bohuslavice u Zlína, Březnice, Březová, Dolní Lhota, Halenkovice, Horní Lhota, Kašava, Kelníky, Ludkovice, Návojná, Ostrata, Tichov, Újezd, Velký Ořechov a Zádveřice-Raková.

Stále není obnoven provoz Místní knihovny Podkopsná Lhota, nedaří se nalézt knihovnici.

V současné době půjčuje prostřednictvím **automatizovaného knihovního systému 54 knihoven**. Přetrvávají problémy s internetovým připojením v obci Lipová, proto zde není využíván AKS Verbis. AKS využívají už všechny obce v regionu Napajedla, Otrokovice, Slavičín, Slušovice, Štítná a Valašské Klobouky.

Všechny knihovny okresu mají webovou stránku a elektronický katalog. Stránku na Facebooku má 22 obecních knihoven okresu. **Wifi připojení** mají všechny profesionální knihovny a 58 neprofesionálních knihoven okresu Zlín.

Titul Knihovna Zlínského kraje roku 2022 získala za okres Zlín **Knihovna Štítná nad Vláří** a ocenění Knihovnick Zlínského kraje roku 2022 obdržela **Drahomíra Bílková** ze Základní knihovny Velký Ořechov.

V soutěži Vesnice roku Zlínského kraje byla úspěšná **Obecní knihovna Dolní Lhota**, která získala Diplom za moderní knihovnické a informační služby a reprezentovala Zlínský kraj v celostátním kole Knihovny roku.

Výkon regionálních funkcí na krajské úrovni zajištěný krajskou knihovnou

Poradenská a konzultační činnost

- Začátkem roku 2022 bylo provedeno a zpracováno vyúčtování finančních nákladů na RF za rok 2021 a předáno zřizovateli KKFBZ, byl vytvořen Metodický pokyn KKFBZ Zásady účtování a evidence regionálních funkcí v roce 2022 a vypracována Roční zpráva o hodnocení výkonu regionálních funkcí ve Zlínském kraji v roce 2021. Zpráva byla předána zřizovateli KKFBZ, odeslána Národní knihovně ČR a zveřejněna na webových stránkách KKFBZ.
- Na základě statistických údajů z knihoven kraje bylo provedeno vyhodnocení plnění standardu veřejných knihovnických a informačních služeb (VKIS) za předchozí rok a zveřejněno na internetových stránkách KKFBZ.
- Uskutečnila se kontrola výkonu RF pověřených knihoven podle zaslaných písemných podkladů ve Zprávách o výkonu regionálních funkcí za 1. pololetí 2022. Kontroly výkonu a vykazování RF proběhly ve 2. pololetí ve všech pověřených knihovnách. V rámci těchto kontrol byly navštíveny knihovny v Morkovicích, Ludslavicích, Roštění, Ostrožské Nové Vsi, Zlechově, Jalubí, Horní Lidči, Francově Lhotě a Valašské Senici.
- Útvar regionálních služeb knihovnám Zlínského kraje poskytl 60 metodických návštěv a 207 konzultací. Z toho proběhlo 38 jednání se zástupci obcí.
- Útvar ve spolupráci s Odborem kultury Zlínského kraje KKFBZ připravil desátý ročník krajského ocenění knihoven a knihovníků kraje. Cílem celé akce bylo upozornit na práci veřejných knihoven a jejich přínos k rozvoji knihovnických a informačních služeb a ocenit mimořádnou práci knihovníků. Soutěž se konala pod záštitou Ing. Mgr. Zuzana Fišerové, člena Rady Zlínského kraje pro oblast školství a kultury. Knihovny i jednotlivci mohli nominovat občané ČR starší 18 let, odborná veřejnost, zástupci zřizovatelů a provozovatelů knihoven. KKFBZ obdržela 14 nominací. Vyhodnocení nejlepších knihoven proběhlo ve dvou kolech. V prvním kole byly knihovny hodnoceny podle kvantitativních ukazatelů (statistické výsledky, plnění standardů VKIS) a nejlepší knihovny postoupily do druhého kola. Vybrané knihovny byly navštíveny odbornou komisí, která hodnotila jejich vzhled, péči o knihovní fond a posuzovala jejich mimořádné aktivity. Slavnostní předání ocenění se uskutečnilo 12. 10. v sídle kraje za účasti představitelů obcí, Zlínského kraje, knihoven a zástupců kulturní sféry. Ocenění obdržely tyto knihovny: Knihovna Štítná nad Vláří, Základní knihovna Jablůnka, Místní knihovna Slavkov a Místní knihovna v Nítkovicích a čtyři vybrané knihovnice – viz výše.

Místní knihovna v Nítkovicích

Místní knihovna Slavkov

Základní knihovna Jablunka

Knihovna Štítná nad Vláří

Společné foto všech oceněných

- V listopadu proběhl Průzkum zájmu o kurzy VISK 2 pro rok 2023. Výsledky ankety byly zohledněny při tvorbě projektu do dotačního programu VISK 2.
- KKFBZ připravovala se Zlínským krajem a ve spolupráci s pověřenými knihovnami návrh zajištění financování výkonu RF v roce 2023. V měsíci prosinci s pověřenými knihovnami uzavřela Smlouvy o přenesení regionálních funkcí na vybranou základní knihovnu pro rok 2023.
- Útvar úzce spolupracoval s Národní knihovnou, Sekcí SDRUK pro regionální funkce, Sekcí veřejných knihoven SKIP, Sekcí vzdělávání SKIP a dalšími knihovnami v systému knihoven ČR.

Standard byl naplněn.

Statistika

- KKFBZ provedla sumarizaci 12 statistických výkazů za veřejné knihovny Zlínského kraje do čtyř krajských sumářů za neprofesionální knihovny, profesionální knihovny, pověřené knihovny a krajskou knihovnu.
- Ze statistických dat zpracovala a vydala publikaci „Knihovny Zlínského kraje. Činnost a výsledky veřejných knihoven v roce 2021“. Publikaci obdržely všechny krajské knihovny v České republice, provozovatelé knihoven, knihovny ve Zlínském kraji a členové Zastupitelstva Zlínského kraje.

Standard byl naplněn.

Vzdělávání, semináře, porady

Vzdělávání knihovníků ve Zlínském kraji v roce 2022 zajišťovala KKFBZ ve svém vzdělávacím centru. Některé vzdělávací akce se uskutečnily online.

V rámci vzdělávání knihovníků se uskutečnilo 13 kurzů informačních a komunikačních technologií (ICT), které byly financovány z programu MK ČR VISK 2 – Mimoškolní vzdělávání knihovníků a z rozpočtu KKFBZ (70 hodin, 495 účastníků):

- Canva pro začátečníky
- Canva pro pokročilé
- Jak správně prezentovat I
- Jak správně prezentovat II
- Katalogizace podle pravidel RDA (online)
- Google nástroje pro knihovníky
- Photopea (online)
- Národní autority I (online)
- Národní autority II (online)
- E-knihy, e-výpůjčky a další digitální dokumenty (online)
- Excel pro pokročilé I
- Excel pro pokročilé II
- Jak se vyznat v českých digitálních knihovnách

Kromě toho byly pro knihovníky kraje uspořádány kurzy s knihovnickou problematikou. Některé z nich byly finančně podpořeny nadací OSF v rámci projektu „Důvěřuj, ale prověřuj“:

- Knihovny.cz
- Seminář o literárních žánrech
- Kybernetická bezpečnost (OSF)
- Mediální vzdělávání a ověřování informací pro knihovny (OSF)
- Mediální výchova 21. století pro knihovníky (OSF)
- Mediální vzdělávání a ověřování informací pro knihovny (OSF)

- Data, grafy, manipulace: jak se nenechat napálit (OSF)
- Knihovnické minimum I
- Knihovnické minimum II
- Severská literatura v českých překladech
- Knihovnické minimum III
- Knihovnické minimum IV
- Komunikace v prostředí knihovny

Celkem se těchto odborných akcí zúčastnilo 841 účastníků.

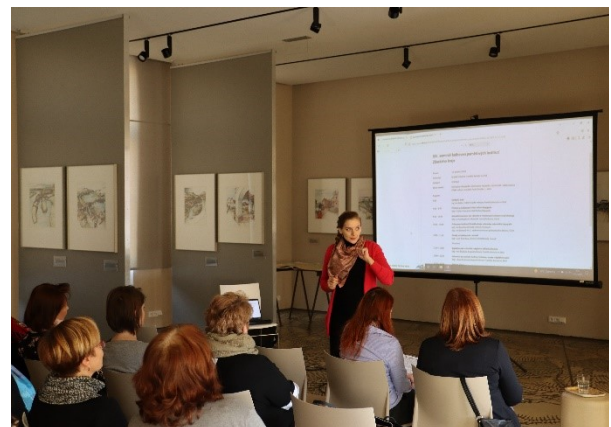
Absolventi kurzu knihovnického minima

Seminář profesionálních knihoven Zlínského kraje

16. setkání starostů obcí a knihovníků okresu Zlín

XXI. Seminář knihoven paměťových institucí Zlínského kraje

Každoročně pořádaný **kurz knihovnického minima** absolvovalo 12 knihovníků Zlínského kraje.

Útvar regionálních služeb knihovnám Zlínského kraje dále připravil a případně se podílel na těchto seminářích a odborných akcích:

- *16. setkání starostů obcí a knihovníků okresu Zlín* (13. 4., 58 účastníků). Na programu byly příspěvky k 20 letům regionálních funkcí v kraji, k ocenění Místní knihovny Větrný Jeníkov v rámci Knihovny roku, představení knihoven regionu Vizovice a další odborné příspěvky.
- *Seminář pracovníků profesionálních knihoven Zlínského kraje* (15. 6., 48 účastníků). Mezi hlavní příspěvky patřilo představení Koncepce rozvoje knihoven ČR (Ing. L. Nivnická, KJM v Brně),

Rodina, škola, knihovna, stát – co všechno mohou udělat pro podporu čtenářství (prof. J. Trávníček – Ústav pro českou literaturu AV ČR), Soutěž Městská knihovna roku 2021 z pohledu komisařky (Ing. Daniela Divínová, MVK Vsetín), Wikipedie a její role v informační džungli současnosti (Mgr. Lucie Schubert a Pavel Bednařík, Wikimedia ČR) a další příspěvky.

- *Jak propagovat knihovnu a její služby* (2.–3. 11., 86 účastníků). Seminář byl podpořen dotací SKIP, v rámci společného projektu do programu Knihovna 21. století. Na semináři zazněly příspěvky z oblasti marketingu na sociálních sítích (Mgr. Olga Zbranek Biernátová – Albatros Média), účastníci se dozvěděli, jak psát novinové články a tiskové zprávy (Mgr. Martina Košanová – NK ČR), prezentovat knihovnu pomocí podcastů apod.
- *Seminář pro knihovníky okresu Zlín* (16. 11., 37 účastníků, KKFBZ). Hlavním bodem programu byla přednáška k biblioterapii (Marcela Kořínková, Knihovna Kroměřížska) a zaujala také přednáška Humor a lidová moudrost v moravské literatuře (Bc. Věra Adámková) a další.
- *XXI. Seminář knihoven paměťových institucí Zlínského kraje* (13. 12., 24 účastníků). Seminář se konal v Muzeu Napajedla. Stěžejním bodem programu byl příspěvek z Metodického centra pro výstavbu a rekonstrukce knihoven (Mgr. Lenka Dostálová, MZK Brno) a přednáška Průmyslové dědictví Zlínského kraje a databáze Industriální topografie (Mgr. Jan Červinka, Městská knihovna Nymburk, Mgr. Jan Zikmund, Ph.D., Výzkumné centrum průmyslového dědictví, ČVUT).

Dále byly pro knihovny krajskou knihovnou uspořádány:

- 4 porady ředitelů a metodiků pověřených knihoven ve Zlínském kraji. Tři porady se věnovaly přípravě nové koncepce rozvoje regionálních funkcí knihoven ve Zlínském kraji v letech 2023–2027.
- 4 porady pro profesionální knihovníky okresu Zlín.
- 2 porady metodiček krajské a pověřených knihoven

Standard byl naplněn – Ve standardu VKIS je stanovený počet hodin pro vzdělávání profesionálních knihovníků 48 hodin a pro vzdělávání neprofesionálních knihovníků 8 hodin. Krajská knihovna uspořádala vzdělávací akce pro knihovníky kraje v takovém rozsahu, aby mohli standard splnit.

Jednotlivé standardy regionálních funkcí a číselné ukazatele plnění ve Zlínském kraji

Poradenská a konzultační činnost

- Standard je zaměřen na řešení knihovnické problematiky, legislativy, umístění a vybavení knihoven, budování knihovního fondu, aktualizace a revize knihovního fondu, pomoc při zpracování grantů, konzultace v oblasti elektronických služeb knihoven apod. Poradenská činnost zásadně ovlivňuje úroveň a dostupnost knihovnických a informačních služeb a je využívána knihovníky i provozovateli knihoven.
- Oproti předchozímu roku byl proveden stejný počet metodických návštěv i jednání se zástupci obcí, konzultací bylo provedeno o 9 % méně.

Poradenství	2021	2022				
	Celkem		KK	KBBB	MVK	KKFBZ*
Počet obslužených knihoven	383	391	97	73	73	148
počet poskytnutých konzultací	1 996	1 817	243	556	448	570
počet metodických návštěv	681	681	295	70	159	157
Celkem akcí	2 677	2 498	538	626	607	727
z toho jednání se zástupci obcí	348	348	111	47	46	144

*okresní i krajská funkce KKFBZ

Standard: *metodická návštěva zpravidla 2x ročně v každé obsluhované knihovně v kraji. Metodické návštěvy byly počátkem roku omezeny kvůli pandemii, ve většině knihoven byl standard naplněn.*

Statistika knihovnických činností

Krajská, pověřené a další profesionální knihovny zpracovaly 317 statistických výkazů a sumářů KULT V 12.01 za rok 2021.

Další statistické výkazy, které slouží ke kontrole činnosti knihoven, byly zpracovány v průběhu roku. Statistické výsledky byly využity také jako podklad pro zpracovávání výkonů knihoven z hlediska standardů VKIS.

Standard: 1x ročně výkazy, průběžné využití.

Standard byl krajskou a pověřenými knihovnami naplněn.

Vzdělávání knihovníků, semináře a porady

Krajská a pověřené knihovny připravují v rámci RF vzdělávací akce pro knihovníky Zlínského kraje. V roce 2022 se uskutečnilo v kraji celkem **57 vzdělávacích akcí (25 v rámci RF)**, což je o 16 akcí více než v předchozím roce. Tyto akce absolvovalo **1 370 účastníků** z 290 knihoven (o 230 méně účastníků než v předchozím roce).

Průměrně se jedné vzdělávací akce pořádané pověřenými knihovnami nebo krajskou knihovnou účastnilo 24 knihovníků a průměrně trvala jedna vzdělávací akce 4 hodiny. Akce v rámci RF se průměrně zúčastnilo 33 knihovníků a akce trvala v průměru průměrně 3 hodiny.

Akcí na podporu vzdělávacích, kulturních a komunitních aktivit bylo uspořádáno pět.

Nově se vykazuje také počet online akcí organizovaných v rámci RF. V roce 2022 byly uspořádány **čtyři online akce** (ve Vsetíně a ve Zlíně).

Školení pořádána pověřenými knihovnami byla zaměřena na tato témata: práce s knihovním systémem Tritius a vyhledávání v elektronickém katalogu, poezie pro děti, biblioterapie, spolupráce s MAS, humor a lidová moudrost v moravské literatuře, jak postavit dobrou knihovnu, roboti a virtuální realita, Bookstart a další.

KKFBZ organizovala Seminář pracovníků profesionálních knihovníků Zlínského kraje – viz výše.

KBBB uspořádala exkurzi do Městské knihovny Veselí nad Moravou.

V kraji probíhají rovněž semináře zaměřené primárně na dobrovolné knihovníky. Uskutečnily se tyto **akce určené neprofesionálním knihovnám**:

- Příklady dobré praxe práce s veřejností a propagace knihovny v obci (Knihovna Kroměřížska)
- Konference pro starosty, zástupce obcí a knihovníky regionu Uherské Hradiště
- Prázdninové setkání knihovníků veřejných knihoven v KBBB a Knihovně Františka Kožíka Uherský Brod
- Setkání zřizovatelů a knihovníků okresu Vsetín
- Setkání knihovníků Rožnovska v knihovně ve Viganticích
- 16. setkání starostů obcí a knihovníků okresu Zlín
- Seminář pro knihovníky okresu Zlín

Vzdělávání knihovníků, semináře	2021	2022				
	celkem	celkem	KK	KBBB	MVK	KKFBZ*
počet obslužených knihoven	564	290	25	44	45	176
počet všech vzdělávacích akcí	41	57	4	6	15	32
z toho: počet akcí v rámci výkonu RF	26	25	4	5	5	11
z toho: počet akcí realizovaných online	-	4	0	0	2	2
z toho: počet akcí na podporu vzdělávacích, kulturních a komunitních aktivit	0	5	2	2	0	1
počet všech účastníků	1 600	1 370	45	168	253	904
z toho: počet účastníků akcí v rámci RF	759	836	45	120	111	560
z toho: počet účastníků online akcí	-	346	0	0	44	302
z toho: počet účastníků akcí na podporu vzdělávacích, kulturních a komunitních aktivit	0	90	16	37	0	37
počet všech vyučovacích hodin	163	231	11	17	53	150
z toho: počet vyučovacích hodin v rámci RF	85	81	11	14	9	47
z toho: počet vyučovacích hodin na podporu vzdělávacích, kulturních a komunitních aktivit	0	18	5	6	0	7

*okresní i krajská funkce KKFBZ

Některé vzdělávací akce byly součástí porad pro profesionální knihovny.

Porady byly připraveny jednak KKFBZ a pověřenými knihovnami pro profesionální knihovníky a jednak profesionálními knihovnami pro knihovníky neprofesionálních knihoven (porada pro knihovníky střediska Rožnov pod Radhoštěm).

Porady	2021	2022				
	celkem	celkem	KK	KBBB	MVK	KKFBZ*
počet obslužených knihoven	69	71	14	15	30	12
počet akcí	21	19	7	4	5	3
počet účastníků	271	250	68	46	93	43

*okresní i krajská funkce KKFBZ

Standard: 2x ročně porady ředitelů/pracovníků pověřených knihoven, 1x ročně porady knihovníků profesionálních obsluhovaných knihoven, 1x ročně porady, příp. semináře knihovníků neprofesionálních obsluhovaných knihoven

Standard byl krajskou a pověřenými knihovnami naplněn:

- standardem stanovený počet hodin pro vzdělávání profesionálních knihovníků (48) a neprofesionálních knihovníků (8) bude vyhodnocen v rámci vyhodnocení plnění standardů VKIS v 1. čtvrtletí roku 2023,
- nabídka kurzů a seminářů pověřených knihoven v součinnosti s nabídkou krajské knihovny byla dostatečná a umožnila knihovníkům standardem stanovený počet hodin splnit.

Výměnný fond

Výměnný fond (VF) je budován z finančních prostředků Zlínského kraje a je součástí knihovních fondů krajské a pověřených knihoven. Na nákup VF byla metodickým pokynem KKFBZ stanovena minimální suma ve výši 15–20 % z celkové finanční částky na výkon regionálních funkcí v jednotlivých okresech. Vynaložené finanční prostředky na VF v roce 2022 byly **1 942 178 Kč**, to je o 41 151 více než v roce 2021 (o 2 %), a tvořily 16 % z celkové částky (po odečtení nákladů na krajskou metodiku).

Roční přírůstek VF činil 7 939 svazků a byl o 523 svazků (6 %) menší než v předchozím roce. Průměrná cena za jednu knihovní jednotku (knihu nebo audioknihu) činila **245 Kč** (což je o 20 Kč více než v předchozím roce). Úbytek VF byl 7 429, což je o 3 499 méně než v předchozím roce.

	2021	2022				
Výměnný fond	celkem	celkem	KK	KBBB	MVK	KKFBZ
stav VF k 31. 12.	167 723	168 233	43 431	44 468	30 689	49 645
roční přírůstek VF	8 462	7 939	1 897	2 185	1 878	1 979
roční úbytek VF	10 928	7 429	1 673	1 998	3 129	629

Cirkulace výměnného fondu

Výměnnými soubory bylo obsluženo 335 knihoven kraje. V roce 2022 byl navýšen celkový počet expedovaných souborů na 1 053 (nárůst o 108 souborů). Do souborů bylo zařazeno 70 562 dokumentů, což je o 2 883 méně než v roce předchozím. V okresech Kroměříž, Uherské Hradiště a Zlín mají knihovníci možnost vybírat si sami další knihy do výměnných souborů z výměnného fondu uskladněného

v pověřených knihovnách. Počet svazků v takto vytvořených výměnných souborech je různý podle potřeby a požadavků obsluhované knihovny.

Knihovny okresu Kroměříž mají možnost výběru z tematických a rozšiřujících souborů, z nabídky audioknih a knih Kouzelné čtení s Albi tužkou. V roce 2022 bylo vypůjčeno 40 těchto souborů.

V okresu Uherské Hradiště si výměnné soubory knihovníci buď vybírají sami, nebo jsou připravovány profesionálními knihovnami, které plní RF. Ostatní soubory chystá pracovník regionálního útvaru KBBB.

V roce 2022 proběhla v okresu Vsetín cirkulace výměnných souborů opět třikrát. Výměnné soubory obsahovaly i jiné druhy dokumentů než knihy, pro zpestření nabídky uživatelům malých knihoven. Rozvezeno bylo 231 výměnných souborů z toho 24 souborů audioknih.

V okrese Zlín je také kromě pravidelně cirkulovaných souborů zájem o rozšiřující soubory, tzv. soubory na přání. V roce 2022 jich bylo vytvořeno 67 pro 48 knihoven (celkem 4 280 svazků). Některé knihovny využívali možnosti VS na přání i z jiných dokumentů (audioknih, deskových her nebo ALBI knih).

Standard byl krajskou a pověřenými knihovnami naplněn.

Cirkulace VF	2021	2022				
	celkem	celkem	KK	KBBB	MVK	KKFBZ
počet obslužených knihoven	327	335	99	67	69	100
počet expedovaných souborů	945	1053	416	167	231	239
počet svazků v souborech	73 445	70 562	21 781	13 806	21 435	13 540

Standard: *minimálně 2x ročně 1 soubor s minimálně 60 svazky dle Metodického pokynu MKČR k zajištění výkonu RF knihoven a jejich koordinaci na území ČR z roku 2019.*

Standard byl krajskou a pověřenými knihovnami naplněn.

Pomoc při revizi a aktualizaci knihovních fondů

Standard je zaměřen na ochranu knihovního fondu. Revize probíhaly podle stanoveného pětiletého plánu. Aktualizace knihovních fondů zahrnuje několik nezbytných činností, které si vyžadují mnoho hodin práce, jako např. probírku knihovního fondu po obsahové stránce, zápis staršího knihovního fondu do databáze, vyřazování knihovních jednotek, přebalování, značení abecední i znaky MDT apod. V roce 2022 připadla povinnost provést revizi v 58 knihovnách. Knihovny se více věnovaly aktualizaci knihovního fondu, pomoc s aktualizací byla poskytnuta 78 knihovnám kraje.

Větší množství vyřazených knih vykázal okres Zlín. Městské knihovně Hluk bylo pomáháno se stěhováním a uspořádáním knihovního fondu (celkem 10 700 knihovních jednotek) do dočasných prostor knihovny.

Pomoc při revizi a aktualizaci knihovních fondů	2021	2022				
	Celkem	celkem	KK	KBBB	MVK	KKFBZ
počet revidovaných knihoven	60	58	14	13	14	17
počet revidovaných k. j.	205 399	154 992	25 849	39 468	47 335	42 340
počet aktualizovaných knihoven	98	78	16	16	22	24
počet aktualizovaných k. j.	165 001	162 686	41 421	54 623	55 912	10 730
počet knihoven, v nichž se vyřazovalo	92	85	23	17	16	29
počet vyřazených knihovních jednotek	31 674	32 435	5 601	6 667	6 953	13 214

Standard: revize 1x za 5 let – na vyžádání.

Standard byl krajskou a pověřenými knihovnami naplněn.

Nákup a zpracování knihovního fondu z prostředků obcí

Po dohodě s provozovateli obsluhovaných knihoven provádí nákup knih především pověřené knihovny v Uherském Hradišti a Vsetíně a na základě objednávky služeb knihovnické profesionálních knihoven. Provozovatelé a knihovnické obsluhovaných knihoven, kteří nevyužívají tuto službu, si provádí nákup knih sami.

Zpracování knihovního fondu zakoupeného z prostředků obcí realizovaly všechny pověřené knihovny a na základě objednávky služeb další profesionální knihovny. Nejvíce knihovních jednotek bylo nakoupeno a zpracováno v okrese Uherské Hradiště. Navýšení počtu nakoupených svazků vykazala MVK Vsetín. Ve srovnání v roce 2021 bylo zpracováno o 2 048 k.j. více.

Nákup a zpracování KF z prostředků obcí		2021	2022				
		celkem	celkem	KK	KBBB	MVK	KKFBZ
Nákup	počet obslužených knihoven	111	116	11	60	32	13
	počet nakoupených knihovních jednotek	9 213	9 399	376	6 719	1 645	659
Zpracování	počet obslužených knihoven	256	252	71	70	42	69
	počet zpracovaných knihovních jednotek	23 612	25 660	4 829	9 658	4 363	6 810

Standard: dodání zpracovaných knihovních fondů pověřenou knihovnou dle uzavřené smlouvy.
Standard byl krajskou a pověřenými knihovnami naplněn.

Praktická podpora vzdělávacích, kulturních a komunitních aktivit

	2021	2022				
	celkem	celkem	KK	KBBB	MVK	KKFBZ*
Počet obslužených knihoven	12	17	1	0	16	0
Počet akcí, zásahů	12	47	1	0	46	0

Podporu vykazaly především MVK Vsetín, Městská knihovna v Rožnově pod Radhoštěm a ve Valašském Meziříčí. V rámci podpory byly uspořádány besedy a lekce informační výchovy pro ZŠ, byla poskytnuta pomoc při Pasování na čtenáře a při organizaci soutěže Lovci perel. Dále byla v rámci tohoto standardu evidována spolupráce profesionální knihovny s obecní knihovnou (poskytnutí lektora při realizaci akce pro MŠ ve Slavkově pod Hostýnem).

Servis automatizovaného knihovního systému

Standard zahrnuje servis software, instalaci a údržbu knihovnických programů, generování a aktualizaci souborných katalogů, servis programu pro evidenci knihovních fondů, pro evidenci a cirkulaci výměnného fondu aj. O tuto službu byl v roce 2022 menší zájem než roce předchozím.

	2021	2022				
Servis výpočetní techniky	celkem	celkem	KK	KBBB	MVK	KKFBZ
počet obslužených knihoven	199	151	43	11	67	30
počet akcí	821	258	52	121	48	37

Standard: *průběžně.*

Standard byl krajskou a pověřenými knihovnami naplněn.

Doprava v rámci výkonu regionálních funkcí

Ve statistice RF se vykazuje především rozvoz výměnných souborů, cesty na metodické návštěvy, výjezdy k provádění revizí, aktualizací KF a servisu výpočetní techniky. V roce 2022 bylo obsluženo 281 knihoven a najeto o 135 km méně než v předchozím roce.

	2021	2022				
Doprava v rámci výkonu RF	celkem	Celkem	KK	KBBB	MVK	KKFBZ
počet obslužených knihoven	300	281	93	75	73	40
počet ujetých km	16 946	16 811	6 267	3 508	5 248	1 788

Stav elektronických služeb a automatizace

KKFBZ a pověřené knihovny se postupně snaží, aby měly všechny knihovny kraje provedenu retrokonverzi fondu, a aby knihovny měly alespoň jednoduchou a aktuální webovou stránku. Knihovny, které již mají svůj knihovní fond v elektronické podobě a příslušný software, umísťují na web odkaz na svůj on-line katalog knih. Některým knihovnám však stále funguje katalog jen v době provozu dané knihovny, je třeba ohledně této skutečnosti jednat se zřizovateli. Knihovny nad 1 000 obyvatel a mnoho knihoven menších obcí využívá automatizovaný výpůjční systém.

	2021	2022				
	celkem	celkem	KK	KBBB	MVK	KKFBZ
Počet neprofesionálních knihoven (bez poboček)	251	250	67	59	47	77
Z toho knihovny, které mají kompletní katalog KF v elektronické podobě	225	226	43	59	47	77
Z toho knihovny, které mají on-line katalog	223	224	42	59	46	77
Z toho knihovny, které využívají AKS – výpůjční modul	155	156	6	49	47	54

V roce 2022 přibyla jedna knihovna, ve které byla provedena retrokonverze fondu – Místní knihovna Nítkovice. Retrokonverzi KF a online katalog má provedenu celkem 90 % neprofesionálních knihoven kraje. Pouze 2 knihovny nemají online katalog zpřístupněn. Webové stránky mají všechny knihovny kraje. AKS využívá 156 neprofesionálních knihoven, tj. 62 %.

Hodnocení ekonomických ukazatelů

Financování výkonu RF zajistil Krajský úřad Zlínského kraje uzavřením smluv a dodatků o poskytnutí neinvestiční účelové dotace z rozpočtu Zlínského kraje s pověřenými knihovnami. Pro KKFBZ byla finanční částka na výkon regionálních funkcí zahrnuta do jejího rozpočtu. Ve finanční částce KKFBZ je započítána i částka pro zajištění krajské úrovně výkonu regionálních funkcí pro knihovníky Zlínského kraje.

Pro krajskou knihovnu a tři pověřené knihovny byla pro rok 2022 v rozpočtu Zlínského kraje schválena částka **13 135 tisíc Kč**. Ve třetím čtvrtletí byla pověřeným knihovnám částka navýšena v důsledku zvýšení mzdových tarifů od 1. 9. 2023 o **285 600 Kč**. KKFBZ nebyly finance na RF navýšeny.

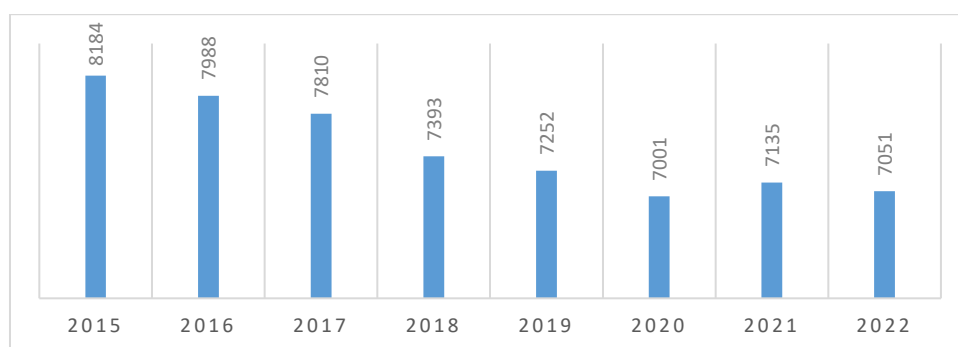
Finanční částka byla rozdělena následovně:

Příjemce	Částka v Kč	Částka po navýšení v Kč (10/2022)
KK Kroměříž	3 017 000	3 162 000
KBBB Uherské Hradiště	3 148 000	3 221 600
MVK Vsetín	2 991 000	3 058 000
KKFBZ Zlín	3 979 000	3 979 000
Zlínský kraj celkem	13 135 000	13 420 600

Regionální funkce personálně zajišťovali pracovníci KKFBZ (4,4), KK (4,36), KBBB (4,55) a MVK (3,92) s rámci celkem 17,23 úvazku. Na smluvním základě a na základě objednávky knihovnických služeb se na této činnosti podíleli další pracovníci profesionálních knihoven Zlínského kraje.

Krajská a pověřené knihovny část finančního příspěvku od Zlínského kraje využily pro přímou úhradu výše jmenovaných služeb. Byly uzavřeny smlouvy jednak o přenesení regionálních funkcí na vybranou základní knihovnu mezi krajskou a pověřenými knihovnami, jednak o poskytování regionálních služeb v rámci regionálních funkcí obsluhovaným základním knihovnám, jejichž rozsah byl přesně specifikován v objednávce služeb. Poskytnuté regionální funkce byly jako služby vykázány v hodinové sazbě **215 Kč na hodinu** (mzdové náklady, pojištění, režijní náklady) a čtvrtletně propláceny provozovatelům knihoven fakturou. Na základě objednávky knihovnických služeb bylo v roce 2022 **odpracováno 7 051** hodin (o 84 hodin méně než v roce 2021) v celkové částce **1 515 965 Kč**. Od roku 2015 poklesl celkový počet hodin proplácených knihovnám na základě objednávky o 1 133 hodin.

Celkový počet hodin objednaných u profesionálních knihoven v letech 2015–2022

Materiálové náklady knihoven zahrnovaly především **nákupy knihovního fondu do výměnných souborů**, což představovalo **15,7 %** z celkového objemu finančních prostředků dotace: KKFBZ (17,1 %), KK (15,2 %), KBBB (15,5 %) a MVK (15 %). Částka na nákup knihovních dokumentů činila **1 942 178 Kč** – viz výše. Ostatní materiálové náklady tvořil materiál ke zpracování knihovního fondu (obalová fólie, knižní a katalogizační lístky aj.), běžný kancelářský a spotřební materiál pro oddělení regionálních funkcí (např. tonery do tiskáren, kancelářský papír) apod.

Náklady na pohonné hmoty byly měsíčně vyčísleny podle počtu ujetých kilometrů pro zajištění výkonu RF z celkového počtu ujetých kilometrů. Služební vozidlo se používalo především pro rozvoz výměnných souborů do knihoven regionu, pro metodické návštěvy apod.

Náklady na energie byly stanoveny výpočtem podle počtu m² užívané plochy ve vztahu k zajištění výkonu regionálních funkcí (náklady na elektrickou energii a plyn za prostory, kde je umístěn výměnný fond).

V položce služby byly zahrnuty např.: tisk knižních lístků, telefonní poplatky, poštovné, cestovné pracovníků zajišťujících výkon regionálních funkcí, pojištění, náklady za hosting automatizovaného knihovnického systému, software pro statistiku, náklady na vydání publikace o činnosti a výsledcích veřejných knihoven ve Zlínském kraji a náklady na služby lektorů pro semináře pracovníků knihoven Zlínského kraje.

Celkové zhodnocení

Na výkonu regionálních funkcí krajská knihovna opětovně spolupracovala s knihovnami pověřenými, profesionálními a také s provozovateli knihoven ve Zlínském kraji. Společně vykonávali regionální služby pro obsluhované knihovny Zlínského kraje v souladu se standardy regionálních funkcí knihoven.

Provozovatelé knihoven kraje využívali především metodickou pomoc a konzultace při řešení aktuálních problémů.

Významnou službou pro knihovny byl nákup, zpracování a cirkulace výměnných souborů knih. Bylo nakoupeno 7 939 knih, audioknih a společenských her. Do výměnných souborů bylo zařazeno 70 562 dokumentů.

V roce 2022 došlo k modernizaci interiérů knihoven a také několik knihoven prošlo kompletní rekonstrukcí. Ve 111 knihovnách byla provedena aktualizace nebo revize knihovního fondu.

Knihovny uspořádaly celkem 57 seminářů a školení pro knihovníky, kterých se zúčastnilo 1 370 knihovníků ze všech typů knihoven.

Nejlepší knihovny a knihovníci Zlínského kraje byli jako každoročně oceněni za svou mimořádnou činnost a významné počiny.

Zlín, 14. 2. 2023

Ing. Jan Kaňka

ředitel Krajské knihovny Františka Bartoše ve Zlíně,
příspěvkové organizace

Zpracovala: Ing. Jana Tomancová

Přílohy: dle obsahu

0	Statistický výkaz výkonu regionálních funkcí	Rok 2022
1	Zlínský kraj	
2	Název knihovny (v krajském sumáři počet PK): 3 + 1 krajská	Celkem
3	Počet pracovníků zajišťujících regionální funkce	17,23
4	Počet obsluhovaných knihoven	383
5	Poradenská a konzultační činnost	
6	počet obslužených knihoven	391
7	počet poskytnutých konzultací	1 817
8	počet metodických návštěv	681
9	Statistika knihovnických činností Kult (MK) 12 - 01	
10	počet obslužených knihoven	389
11	počet zpracovaných statistických výkazů	317
12	Vzdělávání knihovníků, semináře	
13	počet obslužených knihoven	290
14	počet všech vzdělávacích akcí	57
15	z toho (z ř. 14): počet akcí v rámci výkonu RF	25
16	z toho (z ř. 15): počet akcí realizovaných online	4
17	z toho (z ř. 15): počet akcí na podporu vzdělávacích, kult. a komunitních aktivit	5
18	počet všech účastníků	1 370
19	z toho (z ř. 18): počet účastníků akcí v rámci RF	836
20	z toho (z ř. 19): počet účastníků online akcí	346
21	z toho (z ř.19): počet účastníků akcí na podporu vzdělávacích, kult. a komunitních aktivit	90
22	počet všech vyučovacích hodin	231
23	z toho (z ř. 22): počet vyučovacích hodin v rámci RF	81
24	z toho (z ř. 23): počet vyučovacích hodin na podporu vzdělávacích, kult. a komunit. aktivit	18
25	Porady	
26	počet obslužených knihoven	71
27	počet akcí	19
28	počet účastníků	250
29	Praktická podpora vzdělávacích, kulturních a komunitních aktivit	
30	Počet obslužených knihoven	17
31	Počet akcí, zásahů	47
32	Pomoc při revizi a aktualizaci KF	
33	počet obslužených knihoven	111
34	z toho počet revidovaných knihoven	58
35	počet revidovaných knihovních jednotek	154 992
36	počet aktualizovaných knihovních jednotek	162 686
37	Nákup KF z prostředků provozovatelů (obcí) do vlastních KF	
38	počet obslužených knihoven	116
39	počet nakoupených knihovních jednotek	9 399
40	Zpracování KF z prostředků provozovatelů (obcí) vlastních KF	
41	počet obslužených knihoven	252
42	počet zpracovaných knihovních jednotek	25 660
43	Výměnný fond (v knihovních jednotkách)	
44	stav výměnného fondu k 31. 12. daného roku	168 233
45	roční přírůstek VF	7 939
46	roční úbytek VF	7 429
47	z ř. 45 zakoupeno z finančních prostředků kraje na regionální funkce	3 775
48	z ř. 45 zakoupeno z finančních prostředků obce	-
49	z ř. 45 z zakoupeno z finančních prostředků dalších zdrojů, příp. dary	-
50	Cirkulace VF	
51	počet obslužených knihoven	335
52	počet expedovaných souborů	1 053
53	počet svazků v souborech	70 562
54	Servis automatizovaného knihovního systému (AKS)	
55	počet knihoven, pro které pověřená knihovna zajišťuje podporu AKS	151
56	počet akcí, zásahů	258
57	Doprava v rámci výkonu RF	
58	počet obslužených knihoven	281
59	počet ujetých km	16 811

60	Výkaz financování regionálních funkcí knihoven	
61	(pouze z finančních prostředků kraje)	Rok 2022
62	Kraj Zlínský	Celkem ZK
63	Název knihovny: KKFBZ + 3 PK	
64	Spotřeba materiálu (číslo účtu 501)	1 541 046,21
65	z toho : nákup knihovního fondu	1 440 384,27
66	Spotřeba energie (číslo účtu 502)	41 448,58
67	Opravy a udržování (číslo účtu 511)	4 444,00
68	Cestovné (číslo účtu 512)	23 341,00
69	Ostatní služby (číslo účtu 518)	699 736,63
70	z toho : doprava	0,00
71	z toho : servis AKS	40 823,01
72	z toho : nákup licence na el. zdroje	0,00
73	z toho : nákup knihovnických služeb	602 000,50
74	Mzdové náklady (číslo účtu 521)	5 177 550,00
75	z toho : platy zaměstnanců	5 057 676,00
76	z toho : ostatní osobní náklady	119 874,00
77	Zákonné sociální pojištění (číslo účtu 524)	1 689 067,00
78	Sociální náklady (zákonné a jiné s.n.) (číslo účtu 527 a 528)	224 524,82
79	Jiné ostatní náklady (číslo účtu 549)	0,00
80	Ostatní provozní náklady (neuvedeny v ř. 64, 66 - 69, 74, 77 - 79)	40 442,80
81	Provozní náklady celkem (součet ř. 64, 66 - 69, 74, 77 - 80)	9 441 601,04
82	Investiční náklady	0,00
83	Náklady celkem (z krajské dotace) (součet ř. 81 a 82)	9 441 601,04
84		
85	Přidělená dotace (krajská)	9 441 600,00
86	Vráceno	0,00
87		
88	Financování regionálních funkcí z jiných zdrojů (vlastní	
89	prostředky knihovny, obce, další zdroje, sponzorské dary)	
90	Náklady	
91	Spotřeba materiálu (číslo účtu 501)	514 139,11
92	z toho: na nákup knihovního fondu	501 793,22
93	Mzdové náklady (číslo účtu 521)	1 813 866,00
94	z toho : platy zaměstnanců	1 777 677,00
95	z toho: ostatní osobní náklady	14 600,00
96	Zákonné sociální a zdravotní pojištění (číslo účtu 524)	600 801,92
97	Ostatní provozní náklady (neuvedené v ř. 94, 96, 99)	1 050 192,97
98	Provozní náklady celkem (součet ř. 94, 96, 99, 100)	3 979 000,00
99	Investiční náklady	0,00
100	Náklady celkem (součet ř. 101 + 102)	3 979 000,00
101		
102	Finanční prostředky obcí na fond knihoven a jeho zpracování	2 249 846,58
103	Na nákup (stálého) knihovního fondu pro knihovny (z prostředků obcí)	1 646 256,50
104	Na zpracování (stálého) knihovního fondu pro knihovny (z prostředků obcí)	603 590,08
105		
106	Další finanční podpora knihoven z krajského rozpočtu	
107	(mimo prostředky určené na RF)***	
108	Celkové částky, které knihovny získaly v daném roce	0,00
109	Z krajských grantových programů určených nejen knihovnám	0,00
110	Z krajských grantových programů určených výhradně knihovnám	0,00
111		
112	Podíl obcí na nákupu výměnného fondu ****	
113	Počet obcí přispívajících na nákup výměnného fondu	0,00
114	Částka poskytnutá na výměnný fond (za přispívající obce celkem)	0,00

0	Statistický výkaz výkonu regionálních funkcí	Rok 2022
1	Zlínský kraj	
2	Knihovna Kroměřížska - příspěvková organizace	
3	Počet pracovníků zajišťujících regionální funkce	4,36
4	Počet obsluhovaných knihoven	106
5	Poradenská a konzultační činnost	
6	počet obslužených knihoven	97
7	počet poskytnutých konzultací	243
8	počet metodických návštěv	295
9	Statistika knihovnických činností Kult (MK) 12 - 01	
10	počet obslužených knihoven	111
11	počet zpracovaných statistických výkazů	81
12	Vzdělávání knihovníků, semináře	
13	počet obslužených knihoven	25
14	počet všech vzdělávacích akcí	4
15	z toho (z ř. 14): počet akcí v rámci výkonu RF	4
16	z toho (z ř. 15): počet akcí realizovaných online	0
17	z toho (z ř. 15): počet akcí na podporu vzdělávacích, kult. a komunitních aktivit	2
18	počet všech účastníků	45
19	z toho (z ř. 18): počet účastníků akcí v rámci RF	45
20	z toho (z ř. 19): počet účastníků online akcí	0
21	z toho (z ř.19): počet účastníků akcí na podporu vzdělávacích, kult. a komunitních aktivit	16
22	počet všech vyučovacích hodin	11
23	z toho (z ř. 22): počet vyučovacích hodin v rámci RF	11
24	z toho (z ř. 23): počet vyučovacích hodin na podporu vzdělávacích, kult. a komunitních aktivit	5
25	Porady	
26	počet obslužených knihoven	14
27	počet akcí	7
28	počet účastníků	68
29	Praktická podpora vzdělávacích, kulturních a komunitních aktivit	
30	Počet obslužených knihoven	1
31	Počet akcí, zásahů	1
32	Pomoc při revizi a aktualizaci KF	
33	počet obslužených knihoven	20
34	z toho počet revidovaných knihoven	14
35	počet revidovaných knihovních jednotek	25 849
36	počet aktualizovaných knihovních jednotek	41 421
37	Nákup KF z prostředků provozovatelů (obcí) do vlastních KF	
38	počet obslužených knihoven	11
39	počet nakoupených knihovních jednotek	376
40	Zpracování KF z prostředků provozovatelů (obcí) vlastních KF	
41	počet obslužených knihoven	71
42	počet zpracovaných knihovních jednotek	4 829
43	Výměnný fond (v knihovních jednotkách)	
44	stav výměnného fondu k 31. 12. daného roku	43 431
45	roční přírůstek VF	1 897
46	roční úbytek VF	1 673
47	z ř. 45 zakoupeno z finančních prostředků kraje na regionální funkce	1 897
48	z ř. 45 zakoupeno z finančních prostředků obce	0
49	z ř. 45 z zakoupeno z finančních prostředků dalších zdrojů, příp. dary	0
50	Cirkulace VF	
51	počet obslužených knihoven	99
52	počet expedovaných souborů	416
53	počet svazků v souborech	21 781
54	Servis automatizovaného knihovního systému (AKS)	
55	počet knihoven, pro které pověřená knihovna zajišťuje podporu AKS	43
56	počet akcí, zásahů	52
57	Doprava v rámci výkonu RF	
58	počet obslužených knihoven	93
59	počet ujetých km	6 267

0	Statistický výkaz výkonu regionálních funkcí	Rok 2022
1	Zlínský kraj	
2	Název knihovny Knihovna Bedřicha Beneše Buchlovana, p.o.	
3	Počet pracovníků zajišťujících regionální funkce	4,55
4	Počet obsluhovaných knihoven	85
5	Poradenská a konzultační činnost	
6	počet obslužených knihoven	73
7	počet poskytnutých konzultací	556
8	počet metodických návštěv	70
9	Statistika knihovnických činností Kult (MK) 12 - 01	
10	počet obslužených knihoven	86
11	počet zpracovaných statistických výkazů	79
12	Vzdělávání knihovníků, semináře	
13	počet obslužených knihoven	44
14	počet všech vzdělávacích akcí	6
15	z toho (z ř. 14): počet akcí v rámci výkonu RF	5
16	z toho (z ř. 15): počet akcí realizovaných online	0
17	z toho (z ř. 15): počet akcí na podporu vzdělávacích, kult. a komunitních aktivit	2
18	počet všech účastníků	168
19	z toho (z ř. 18): počet účastníků akcí v rámci RF	120
20	z toho (z ř. 19): počet účastníků online akcí	0
21	z toho (z ř. 19): počet účastníků akcí na podporu vzdělávacích, kult. a komunitních aktivit	37
22	počet všech vyučovacích hodin	17
23	z toho (z ř. 22): počet vyučovacích hodin v rámci RF	14
24	z toho (z ř. 23): počet vyučovacích hodin na podporu vzdělávacích, kult. a komunitních aktivit	6
25	Porady	
26	počet obslužených knihoven	15
27	počet akcí	4
28	počet účastníků	46
29	Praktická podpora vzdělávacích, kulturních a komunitních aktivit	
30	Počet obslužených knihoven	0
31	Počet akcí, zásahů	0
32	Pomoc při revizi a aktualizaci KF	
33	počet obslužených knihoven	28
34	z toho počet revidovaných knihoven	13
35	počet revidovaných knihovních jednotek	39 468
36	počet aktualizovaných knihovních jednotek	54 623
37	Nákup KF z prostředků provozovatelů (obcí) do vlastních KF	
38	počet obslužených knihoven	60
39	počet nakoupených knihovních jednotek	6 719
40	Zpracování KF z prostředků provozovatelů (obcí) vlastních KF	
41	počet obslužených knihoven	70
42	počet zpracovaných knihovních jednotek	9 658
43	Výměnný fond (v knihovních jednotkách)	
44	stav výměnného fondu k 31. 12. daného roku	44 468
45	roční přírůstek VF	2 185
46	roční úbytek VF	1 998
47	z ř. 45 zakoupeno z finančních prostředků kraje na regionální funkce	0
48	z ř. 45 zakoupeno z finančních prostředků obce	0
49	z ř. 45 z zakoupeno z finančních prostředků dalších zdrojů, příp. dary	0
50	Cirkulace VF	
51	počet obslužených knihoven	67
52	počet expedovaných souborů	167
53	počet svazků v souborech	13 806
54	Servis automatizovaného knihovního systému (AKS)	
55	počet knihoven, pro které pověřená knihovna zajišťuje podporu AKS	11
56	počet akcí, zásahů	121
57	Doprava v rámci výkonu RF	
58	počet obslužených knihoven	75
59	počet ujetých km	3 508

0	Statistický výkaz výkonu regionálních funkcí	Rok 2022
1	Kraj	Zlínský
2	Název knihovny (v krajském sumáři počet PK)	MVK Vsetín, p.o.
3	Počet pracovníků zajišťujících regionální funkce	3,92
4	Počet obsluhovaných knihoven	73
5	Poradenská a konzultační činnost	
6	počet obslužených knihoven	73
7	počet poskytnutých konzultací	448
8	počet metodických návštěv	159
9	Statistika knihovnických činností Kult (MK) 12 - 01	
10	počet obslužených knihoven	73
11	počet zpracovaných statistických výkazů	62
12	Vzdělávání knihovníků, semináře	
13	počet obslužených knihoven	45
14	počet všech vzdělávacích akcí	15
15	z toho (z ř. 14): počet akcí v rámci výkonu RF	5
16	z toho (z ř. 15): počet akcí realizovaných online	2
17	z toho (z ř. 15): počet akcí na podporu vzdělávacích, kult. a komunitních aktivit	0
18	počet všech účastníků	253
19	z toho (z ř. 18): počet účastníků akcí v rámci RF	111
20	z toho (z ř. 19): počet účastníků online akcí	44
21	z toho (z ř.19): počet účastníků akcí na podporu vzdělávacích, kult. a komunitních aktivit	0
22	počet všech vyučovacích hodin	53
23	z toho (z ř. 22): počet vyučovacích hodin v rámci RF	9
24	z toho (z ř. 23): počet vyučovacích hodin na podporu vzdělávacích, kult. a komunitních aktivit	0
25	Porady	
26	počet obslužených knihoven	30
27	počet akcí	5
28	počet účastníků	93
29	Praktická podpora vzdělávacích, kulturních a komunitních aktivit	
30	Počet obslužených knihoven	16
31	Počet akcí, zásahů	46
32	Pomoc při revizi a aktualizaci KF	
33	počet obslužených knihoven	22
34	z toho počet revidovaných knihoven	14
35	počet revidovaných knihovních jednotek	47 335
36	počet aktualizovaných knihovních jednotek	55 912
37	Nákup KF z prostředků provozovatelů (obcí) do vlastních KF	
38	počet obslužených knihoven	32
39	počet nakoupených knihovních jednotek	1 645
40	Zpracování KF z prostředků provozovatelů (obcí) vlastních KF	
41	počet obslužených knihoven	42
42	počet zpracovaných knihovních jednotek	4 363
43	Výměnný fond (v knihovních jednotkách)	
44	stav výměnného fondu k 31. 12. daného roku	30 689
45	roční přírůstek VF	1 878
46	roční úbytek VF	3 129
47	z ř. 45 zakoupeno z finančních prostředků kraje na regionální funkce	1 878
48	z ř. 45 zakoupeno z finančních prostředků obce	0
49	z ř. 45 z zakoupeno z finančních prostředků dalších zdrojů, příp. dary	0
50	Cirkulace VF	
51	počet obslužených knihoven	69
52	počet expedovaných souborů	231
53	počet svazků v souborech	21 435
54	Servis automatizovaného knihovního systému (AKS)	
55	počet knihoven, pro které pověřená knihovna zajišťuje podporu AKS	67
56	počet akcí, zásahů	48
57	Doprava v rámci výkonu RF	
58	počet obslužených knihoven	73
59	počet ujetých km	5 248

0	Statistický výkaz výkonu regionálních funkcí	
1	Zlínský kraj	Rok
2	Název knihovny: Krajská knihovna Františka Bartoše ve Zlíně	2022
3	Počet pracovníků zajišťujících regionální funkce	4,40
4	Počet obsluhovaných knihoven	119
5	Poradenská a konzultační činnost	
6	počet obslužených knihoven	148
7	počet poskytnutých konzultací	570
8	počet metodických návštěv	157
9	Statistika knihovnických činností Kult (MK) 12 - 01	
10	počet obslužených knihoven	119
11	počet zpracovaných statistických výkazů	95
12	Vzdělávání knihovníků, semináře	
13	počet obslužených knihoven	176
14	počet všech vzdělávacích akcí	32
15	z toho (z ř. 14): počet akcí v rámci výkonu RF	11
16	z toho (z ř. 15): počet akcí realizovaných online	2
17	z toho (z ř. 15): počet akcí na podporu vzdělávacích, kult. a komunitních aktivit	1
18	počet všech účastníků	904
19	z toho (z ř. 18): počet účastníků akcí v rámci RF	560
20	z toho (z ř. 19): počet účastníků online akcí	302
21	z toho (z ř. 19): počet účastníků akcí na podporu vzdělávacích, kult. a komunitních aktivit	37
22	počet všech vyučovacích hodin	150
23	z toho (z ř. 22): počet vyučovacích hodin v rámci RF	47
24	z toho (z ř. 23): počet vyučovacích hodin na podporu vzdělávacích, kult. a komunit. aktivit	7
25	Porady	-
26	počet obslužených knihoven	12
27	počet akcí	3
28	počet účastníků	43
29	Praktická podpora vzdělávacích, kulturních a komunitních aktivit	
30	Počet obslužených knihoven	-
31	Počet akcí, zásahů	-
32	Pomoc při revizi a aktualizaci KF	
33	počet obslužených knihoven	41
34	z toho počet revidovaných knihoven	17
35	počet revidovaných knihovních jednotek	42 340
36	počet aktualizovaných knihovních jednotek	10 730
37	Nákup KF z prostředků provozovatelů (obcí) do vlastních KF	
38	počet obslužených knihoven	13
39	počet nakoupených knihovních jednotek	659
40	Zpracování KF z prostředků provozovatelů (obcí) vlastních KF	-
41	počet obslužených knihoven	69
42	počet zpracovaných knihovních jednotek	6 810
43	Výměnný fond (v knihovních jednotkách)	-
44	stav výměnného fondu k 31. 12. daného roku	49 645
45	roční přírůstek VF	1 979
46	roční úbytek VF	629
47	z ř. 45 zakoupeno z finančních prostředků kraje na regionální funkce	-
48	z ř. 45 zakoupeno z finančních prostředků obce	-
49	z ř. 45 z zakoupeno z finančních prostředků dalších zdrojů, příp. dary	-
50	Cirkulace VF	
51	počet obslužených knihoven	100
52	počet expedovaných souborů	239
53	počet svazků v souborech	13 540
54	Servis automatizovaného knihovního systému (AKS)	
55	počet knihoven, pro které pověřená knihovna zajišťuje podporu AKS	30
56	počet akcí, zásahů	37
57	Doprava v rámci výkonu RF	
58	počet obslužených knihoven	40
59	počet ujetých km	1 788